

TRAUMA OCH EXIL – PROFESSIONELLT BEMÖTANDE UTIFRÅN ETT TRANSKULTURELLT PERSPEKTIV

Idag är antalet människor som är på flykt från sina hemländer större än det varit på över 20 år. Enligt UNHCR är över 60 miljoner människor på flykt. Sverige tar emot ett mycket stort antal asylsökande. Behovet av kunskap om hur man bemöter människor som lidit stora förluster och upplevt svåra trauman är stort.

Psykoanalysen har lämnat viktiga bidrag till kunskapen om traumat och dess konsekvenser för både individen och samhället. Traumabegreppet har en central och kontroversiell plats inom den psykoanalytiska teorin. Ny forskning rörande traumatisk stress och dess påverkan på kognitiva funktioner, kropp och psyke har under de senaste decennierna varit omfattande och lett till ökad kunskap inom området. Problematiken är komplex och omfattar både somatiska, psykologiska, sociala och kulturella aspekter.

Målgrupp

Kursen riktar sig till de som arbetar inom sjukvård, socialtjänst, skola, eller annan kommunal, statlig eller privat verksamhet, och som möter flyktingar/migranter i sin professionella vardag. Kursen kräver grundutbildning på universitet eller högskolenivå inom lämpligt kompetensområde.

Syfte

Utbildningen syftar till att förmedla kunskap rörande trauma och dess följdverkningar, som rör psykologiska, somatiska, sociala och kulturella aspekter. Fokus kommer att ligga på flyktingtrauma och exilens betydelse för individen. Kursen ska ge möjlighet att reflektera över betydelsen av att arbeta med traumatiserade människor som professionell utövare.

Lärandemål

- Att deltagarna skall kunna identifiera och bättre förstå traumatiserade individer
- Att deltagarna skall få ökad kunskap och lyhördhet för ett transkulturellt perspektiv på sjukdom och hälsa
- Att deltagarna skall få kunskap om flyktingkrisen, exilen och mötet med ”det främmande”
- Att deltagarna skall utveckla sin förmåga att bemöta traumatiserade flyktingar i sitt professionella arbete

Innehåll

Kursen kommer att omfatta tre huvudblock:

1. Flykt och Exil
 - Exil och flyktingkris
 - Främlingskap och gemenskap
 - Identitet i förändring
 - Språk och språklöshet

2. Psykiskt trauma och dess konsekvenser
 - Psykiskt trauma i ett historiskt perspektiv
 - Transkulturella perspektiv på sjukdom och hälsa
 - Hur känner man igen den traumatiserade individen? Diagnoskriterier för post- traumatiskt stressyndrom, komplex traumatisering och andra relaterade diagnoser
 - Mentala överlevnadsstrategier
 - Trauma, förlust och sorg

3. Mötet över kultur/språkgränser
 - Vem är jag för den andre?
 - Överföring/Motöverföring
 - Att möta det otänkbara; Tortyr och tystnad/Tillit och tal
 - Konsekvenser av att arbeta med traumatiserade individer
 - Hur tar vi hand om oss själva? (Vicarious traumatization)

Litteratur

Varvin, S. (2003/2015). *Flukt og exil. Truame, identitet og mestring*. Universitetsforlaget. Oslo. (Svensk översättning utkommer i januari 2017).

Utdrag ur bl a följande böcker:

- Garland, C. *Att tänka på trauma*. (Artikel ur tidskriften Psykisk hälsa)
- Kristeva, Julia. (1988). *Främlingar för oss själva*. Natur och kultur. Malmö, (s 29-30; s 43-44)
- Amery, Jean. (1966). *Hur mycket hembygd behöver en människa?* I Psykoanalytisk Tid/Skrift. 2005: 11-12. Göteborg
- Benslama, Fethi. (2004). *Upplevelsen av att vara utan en plats*. I Psykoanalytisk Tid/Skrift. 2004: 10, Göteborg
- Eastmond, Marita . (2016). *Shifting Sites: Memories of war and exile across time and space*. Ur: *Memories on the Move: Experiencing Mobility, Rethinking the past*. Eds. Monika Palmberger & Jelena Tosic. Palgrave Press.
- Ahmadi, Nader. (2000). *Kulturell identitet i gungning*. I Tvärkulturella möten. Grundbok för psykologer och socialarbetare. (Red) C.M. Allwood; E. Franzen. Natur och kultur. Sverige.
- Bäärnhielm, S. (2014). *Trans – kulturell psykiatri*. Natur och kultur. Stockholm. (Kap 4- 5- 9)
- Cabrejas, Marian. *Bilingualism i psykoterapi*. Tidsk Psykoterapi Nr 3, 2013
- Blackwell, D. (1997). *Holding, containing and bearing witness: The problem of helpfulness in encounters with torture survivors*. Journal of Social Work Practice, 11(2), 81-89.
- Pross, Ch.; Schweitzer; S. (2010). *The culture of organizations Dealing with trauma: Sources of work- related stress and conflict*. I Traumatology 16(4) 97-108.

Film och skönlitterära referenser kommer att ingå i kursen.

Omfattning

Utbildningen är 1-årig och omfattar 16 tillfällen, 3 x 45 min/tillfälle, en torsdag kväll varannan vecka, sammanlagt 48 timmar. Undervisningen består av teoretiska seminarier samt tre arbetande seminarier. Till varje arbetande seminarium (3st) lämnas en text in (1-2 A4-sidor) rörande ett teoretiskt begrepp/fenomen som skall sammanfogas med praktiken. Aktivt deltagande i undervisningen krävs. Minst 80 % närvaro.

Utbildningsstart ht 2017.

Utbildningen kan också ges som uppdragsutbildning.

Kursavgift

12.600 kr inkl moms (10.106 kr exkl moms)

Lärare

Marian Cabrejas

Leg psykolog, Leg psykoterapeut, Specialist i klinisk psykologi

Marian.Cabrejas@gpsi.se

Tel: 0733-34 32 42

Tomas Jansson

Socionom, Leg psykoterapeut

Tomas.Jansson@gpsi.se

Lärarna har mångårig erfarenhet av behandlingsarbete med traumatiserade flyktingar

Lokal

Göteborgs Psykoterapi Institut, Karl Johansgatan 12, Göteborg

Utbildningsledare

Tomas Jansson

Tomas.Jansson@gpsi.se

Utbildningssekreterare

Carina Landström

Tel: 031-711 97 51

adm@gpsi.se

www.gpsi.se

Anmälan

Anmälningar och förfrågningar kan göras på telefon eller e-mail till vår Utbildningssekreterare, alt via anmälningsskylt från hemsidan; www.gpsi.se

Sista anmälningssdag är **måndag den 14 augusti**, 2017.